

„Kain se velmi rozhněval a chodil se svěšenou tváří“ (Gn 4,5). Měl vztek na Boha, že přijal oběť jeho bratra Abela, záviděl a hněval se. Hněv, říká naše rčení, je špatným rádcem. Hněv dává našim očím jistou slepotu, našim uším jistou hluchotu a našemu jednání jistou hrubost. Tak se stalo i Kainovi.

Hněv a netrpělivost ve velkém potom vyvolávají to, čeho jsme nyní svědky, vyvolávají válku. Katechismus nás učí, že každá válka vyvolává zlo a nespravedlnost

(srov. KKC 2307). Nelze tedy schvalovat žádnou válku. Svatý Jan Pavel II. učil: „Válka, to je vždy prohra lidskosti“ (2013, 13.1. Projev k diplomatům). A nynější papež František ve své encyklice učí: „Válka je selháním politiky a lidskosti, je palčivou porážkou od sil zla“ (Fratelli tutti, 261). Katechismus učí, že „Všichni občané a všichni vládní představitelé mají povinnost zasazovat se o to, aby nedocházelo k válkám“ (KKC 2308). Dále katechismus učí, že „Akce, které vědomě odporují mezinárodnímu právu a jeho všeobecným zásadám, stejně jako nařízení, která je ukládají, jsou zločiny (KKC 2313). Každá válečná akce, směřující bezohledně k zničení celých měst nebo rozsáhlých území i s jejich obyvateli, je zločinem proti Bohu i proti člověku, který je třeba s rozhodností a bez váhání odsoudit“ (KKC 2314).

Kdy lze použít oprávněnou obranu vojenskou mocí? Kdy se může mluvit o tzv. „spravedlivé válce“? Je pět kritérií: 1. kritérium: Musí jít o spravedlivou obranu a rozhodnutí patří legitimní autoritě, která má odpovědnost za obecné dobro. 2. kritérium je, že škoda způsobená útočníkem národu, nebo společenství národů by byla trvalá, těžká a jistá. 3. kritériem je, že byly vyčerpány všechny možné prostředky, jak tomu zabránit. 4. kritériem je, že jsou odůvodněné vyhlídky na úspěch a posledním kritériem je, že použití zbraní nevyvolá ještě větší zlo a zmatky, než zlo, které je třeba odstranit (srov. KKC 2309).

Bůh velmi zřetelně promlouval ke Kainovu srdci, ale on nevnímal. Měl před očima jen svou nespravedlnost a vše ostatní k němu nemělo přístup. Tak dovedl své srdce, které bylo pod vládou vlastního zla k bratrovraždě.

Pán Ježíš důrazně varoval před hněvem, tupením ba i zatracováním druhého: „Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: Nezapadne soud. Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu; kdo svého bratra tupí, propadne veleradě; a kdo ho zatracuje, propadne pekelnému ohni“ (Mt 5,21-22).

Když k nám Bůh promlouvá svým slovem, učí nás nutnosti střežit své srdce. Učí nás nutnosti ovládnout své srdce. Jinak, jak říkal Kainovi: „Usadí se u tvého srdce hřích a bude se chtít k tobě přimknout, ale ty ho musíš ovládnout“ (Gn 4,7).

Katechismus konstatuje: „Protože jsou lidé hříšní, hrozí jim nebezpečí války a bude hrozit až do Kristova příchodu; ale pokud jsou spojeni v lásce a přemáhají hřích, přemáhají i násilí“ (KKC 2317).

Že je to utopie? Můj rodák, předchůdce v kněžské službě, dostal v koncentračním táboře Dachau přezdívku „Anděl v Dachau.“ Zemřel pár dní před tím, než spojenci osvobodili jeho tábor. Byl tam zavřený, protože odsoudil pronásledování židů ve své farnosti na Šumavě, ve Zvonkové. Proč Anděl z Dachau? Protože v místech, kde se roztáčely kola zla, kde člověk nic neznamenal, byl pouze číslem a aby přežil, musil si chránit i to poslední, co měl, přesto neztratil lidskou tvář, přesto se rozdělával s dalšími o chléb, přesto tam, kde platil i mezi vězni zákon džungle, zůstal člověkem. Nenechal se pohltit násilím, nenávistí, hořkostí. Papež František ho jmenoval ve Würzburgu před několika lety blahoslaveným. Jmenoval se Engelmar Unzeitig. Před očima zde máme také jiného, kterého jste znali a který si zažil totéž, otce Františka Adamce. Zažil peklo a zůstal mu humor, zažil hrůzy lidské zvláště komunistického lágru a zůstal mu i pozitivní pohled na člověka.

Nenechejme se v těchto dnech přemoci jakýmkoli démonem hněvu a nenávisti. Zvláště v těchto dnech vztahujme ruce nad válečné vřavy a žehnejme, zvláště nepřítelům. Zlo nikdy neporazíme zlem či hněvem. Tím jeho moc jen narůstá a získává další území. Zlo porazíme mocí Kristovy lásky, proto prohlašujeme nad danou situací Kristovo vítězství: „V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje navěky“ (Žalm 72,4). Proto obměkčeme svoje srdce ve sbírce dnes i k těm, kdo pomoc potřebují.